

MR R.B VAN HEIJNINGEN
ADVOCAAT

2514 AM 's-Gravenhage
Koninginnegracht 137
dd. 19 december 2025

Telefoon 070-3504688
Telefax 070-3501706
e-mail info@vheijningen.nl

Aan het College van B&W Den Haag,

bezorgen

ZIENSWIJZE ontwerpbeschikking Boslaan
Kenmerk 202221264 gepubliceerd 10 november 2025
mbt het bouwen van een kantoor, vergaderruimtes, horeca en
informatiecentrum tpv de te slopen bedrijfsbebouwing Boslaan 12
kenmerk 202221264

Namens de vereniging **Vrienden van Den Haag** en de vereniging
**Algemene Vereniging voor Natuurbescherming voor 's-Gravenhage
en omstreken**, beiden gevestigd en kantoorhoudende te 's-Gravenhage,
die mij daartoe hebben gemachtigd, wordt hierbij een zienswijze
ingediend naar aanleiding van bovenomschreven ontwerpbeschikking.

De verenigingen betreuren het dat uw college voornemens is het
bovenomschreven bouwplan mogelijk te maken, omdat het, na eerdere
bomenkap, een volgende aantasting is van de natuurwaarden en groene
uitstraling van de Koekamp.

Juist dit deel van de Koekamp rond de voormalige boswachterswoning,
omzoomd door dichte bosschages vormt een stiltegebied, ondanks de
aanwezigheid van de werf en de bedrijfsbebouwing. Door de dichte
bosschages wordt de werf aan het oog onttrokken en heeft de plek het
romantische karakter van een 'vergeten' stiltegebiedje in de drukke stad.
Het is wel zeer ironisch dat dit groene gebiedje wordt opgeofferd voor
bebouwing onder het mom van het maken van een 'groene' stadsentree.
Gezien het grote aandeel 'horecabestemming', 'terras', 'vergaderruimte'
wordt het bouwplan eerder ingegeven door commerciële motieven dan
dat het dienstig is aan natuurbeleving.

Ook als het gaat om een relatief klein gebied, steeds weer worden stilte
en natuur opgeofferd aan 'reuring' en commercie.

De verenigingen maken bezwaar tegen de onderdelen van het bouwplan waar het de functies 'horeca' en 'terras' betreft omdat onontkoombaar is dat de gevolgen hiervan de groene uitstraling van het gebied en de natuurwaarden zullen aantasten, die het omgevingsplan beoogt te beschermen.

De verenigingen vinden wat betreft de horecafunctie de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State aan haar zijde.

In haar uitspraak ECLI:NL:RVS:2021:1214 heeft de Afdeling goedkeuring onthouden aan het gedeelte van het bestemmingsplan, voor zover daarbij binnen wijzigingsgebied 1 is voorzien in de mogelijkheid van een horeca-inrichting.

De Afdeling heeft overwogen dat de wijzigingsbevoegdheid horeca met een niet onaanzienlijke omvang en ruimtelijke uitstraling in de groene omgeving van de Koekamp mogelijk maakt.

Dat is in het thans voorliggende plan nog steeds het geval.

Weliswaar is de oppervlakte van de toegestane horecavoorziening in het thans voorliggende plan kleiner van omvang dan in de oorspronkelijke planregeling, nog steeds is het gedeelte waar de horecafunctie kan worden uitgeoefend tezamen met de omvang van het terras als niet onaanzienlijk aan te merken en zodanig dominant dat de horecafunctie niet als ondergeschikt en dienend is aan te merken aan de andere functies.

Bovendien overschrijdt de oppervlakte van de in het plan opgenomen horecavoorziening inclusief terras ruim het maximum van 250m² dat gesteld wordt aan kleinschalige daghoreca initiatieven als bedoeld in het Uitwerkingsplan Horeca 2021-2023.

Tezamen met het terras is de oppervlakte van de horecavoorziening in het voorliggende plan nog steeds aanzienlijk van omvang in dit kwetsbare groengebied.

Verwezen wordt naar de zienswijze die stichting SOS Den Haag en de stichting Bomenstichting Den Haag hebben ingediend waarin uiteengezet wordt welk een groot aandeel de horecafunctie ten opzichte van het gehele plan uitmaakt. Reclamanten onderschrijven dit.

Beschouwt men de inrichting en omvang van het horecagedeelte en de aanleg van een terras met horecafunctie in de buitenruimte dan lijkt horeca juist vanwege de combinatie lichte horeca en ondersteunende horeca zelfs de belangrijkste publieksfunctie van het gebouw te worden.

Niets zal de vergunninghouder weerhouden om de ruimten met horecafunctie commercieel te exploiteren, los van het informatiecentrum. Staatsbosbeheer exploiteert meerdere dergelijke informatiecentra die in de praktijk beschikbaar zijn voor conferenties, bijeenkomsten, feesten, partijen, kortweg zalenverhuur waar publiek bijeenkomt los van de informatiefunctie.

Handhaving zal in de praktijk moeilijk zijn nu het plan voorziet in het mogelijk maken van zowel lichte horeca als aan de hoofdfunctie gerelateerde horeca. In de praktijk zal het niet goed te beoordelen zijn of de aanwezigheid van bezoekers in het horecagedeelte gerelateerd is aan de informatiefunctie van het informatiecentrum. Eenieder kan naar binnen gaan of het terras bezoeken om daar te eten of te drinken. Handhaving zal een wassen neus zijn.

De horeca, ook als het lichte horeca betreft, zal een stempel drukken op dit deel van de Koekamp, zoals dat bij mooi weer in meerdere parken bij succesvolle horeca het geval is. Dit deel van de Koekamp zal zijn primaire natuurfunctie verliezen.

Niet valt in te zien waarom daar bovenop ook nog eens incidentele (maandelijkse) verruimde openingstijden zullen worden mogelijk gemaakt.

Voorzienbaar is dat juist deze openbare horecafunctie veel publiek zal aantrekken, dat helemaal niet in de eerste plaats voor het informatiecentrum komt met alle verkeersbewegingen en onrust van dien.

Uit haar uitspraak blijkt onmiskenbaar dat de Afdeling dit ongewenst acht.

De Afdeling heeft in haar uitspraak overwogen: "Dit vergt een kenbare afweging omtrent de aanvaardbaarheid van de ruimtelijke gevolgen. De Afdeling stelt vast dat in de plantoelichting echter is volstaan met een verwijzing naar de Leidraad Stadsentrees. Ook in de beroepsprocedure heeft de raad geen toereikende toelichting gegeven. De raad heeft dan ook onvoldoende gemotiveerd waarom hij de ruimtelijke gevolgen van de mogelijk gemaakte horeca in wijzigingsgebied 1 aanvaardbaar acht."

Het feit dat het plan thans voorziet in horecacategorie 1 anders dan in het omgevingsplan, waarin horeca categorie 2 in de planregeling was toegestaan, maakt dit niet anders.

Dat de Afdeling in het dictum van haar uitspraak vermeldt voor zover

De ruimtelijke gevolgen voor de Koekamp van exploitatie van lichte horeca (tot en met categorie 1) zullen qua uitstraling en verstoring, drukte en verkeersbewegingen nagenoeg gelijk, misschien wel groter zijn dan die van categorie 2 en dus in de visie van de Afdeling ongewenst zijn.

Lichte horeca is volgens het vigerende omgevingsplan immers gericht op winkelend publiek en omliggende kantoren. In de directe omgeving zijn heel veel kantoren. Er is veel publiek te verwachten. Cafetaria, snackbars, ijssalons, take away kunnen voor meer drukte, hinder en overlast zorgen dan vormen van zwaardere horeca. Zij brengen vaak vervuiling mee in de directe omgeving. De stad kent voorbeelden te over. Horeca, ook lichte horeca van zekere omvang en natuurfunctie verdragen elkaar nu eenmaal niet.

De Afdeling maakt in haar overwegingen geen onderscheid tussen categorieën horeca. Zie haar overweging onder 17.4.: “De Afdeling zal de planregeling vernietigen, voor zover daarbij binnen wijzigingsgebied 1 is voorzien in de mogelijkheid van een horeca-inrichting.”

Dat geldt dus evenzeer voor lichte horeca.

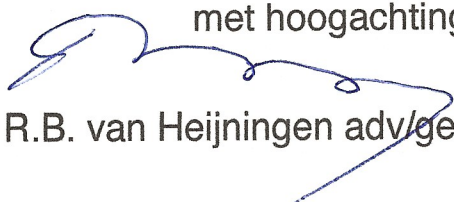
De verschillende functies brengen toename aan parkeerbehoefte met zich mee, waarin niet is voorzien. De vraag rijst of het plan daarmee niet in strijd is met de parkeernota, die parkeren op eigen terrein voorschrijft. Dit zou de groene uitstraling nog meer aantasten.

Resumerend: Met de ontwerpbeschikking wordt door uw college niet anders beoogd dan het oordeel van de Afdeling dat horeca van zekere omvang niet te verenigen is met het behoud en bescherming van het groene karakter, de rust en de natuurwaarden van dit deel van de Koekamp te omzeilen.

Dit is niet aan te merken als goede ruimtelijke ordening, dan wel een evenwichtige toedeling van functies.

Verzocht wordt af te zien van uw voornemen.

U dankend voor bericht,

met hoogachting,

R.B. van Heijningen adv/gem.